



Biblioteka Szkolna Wspomaga Was Zdalnie

Sketchnoting czyli Notatki Graficzne

Język polski cz.1



Prezentujemy Wam rysunkowe karty tak zwane **Notatki graficzne** albo z angielskiego **Sketchnoting** (od słów *sketch* – „szkic” i *note* – „notatka”), które z pewnością przydadzą się wszystkim w nauce.

Notatki takie łączą słowa i obrazki przez co pozwalają na lepsze i efektywniejsze zapamiętywanie i rozumienie przedstawianych wiadomości.

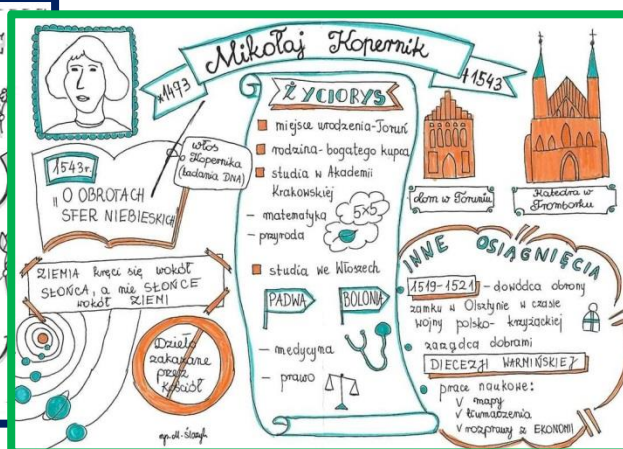
Poniżej znajdziecie nasze propozycje **notatek graficznych z języka polskiego**. W części pierwszej są to notatki z gramatyki.

W kolejnej części zaprezentujemy Wam notatki-obrazki dotyczące różnych form wypowiedzi pisemnych czyli jak napisać charakterystykę postaci, opis przedmiotu, wypracowanie, rozprawkę, list itd.

Zachęcamy Was także do **próby zrobienia własnych notatek graficznych z innych przedmiotów lub notatek przydatnych w życiu codziennym**.

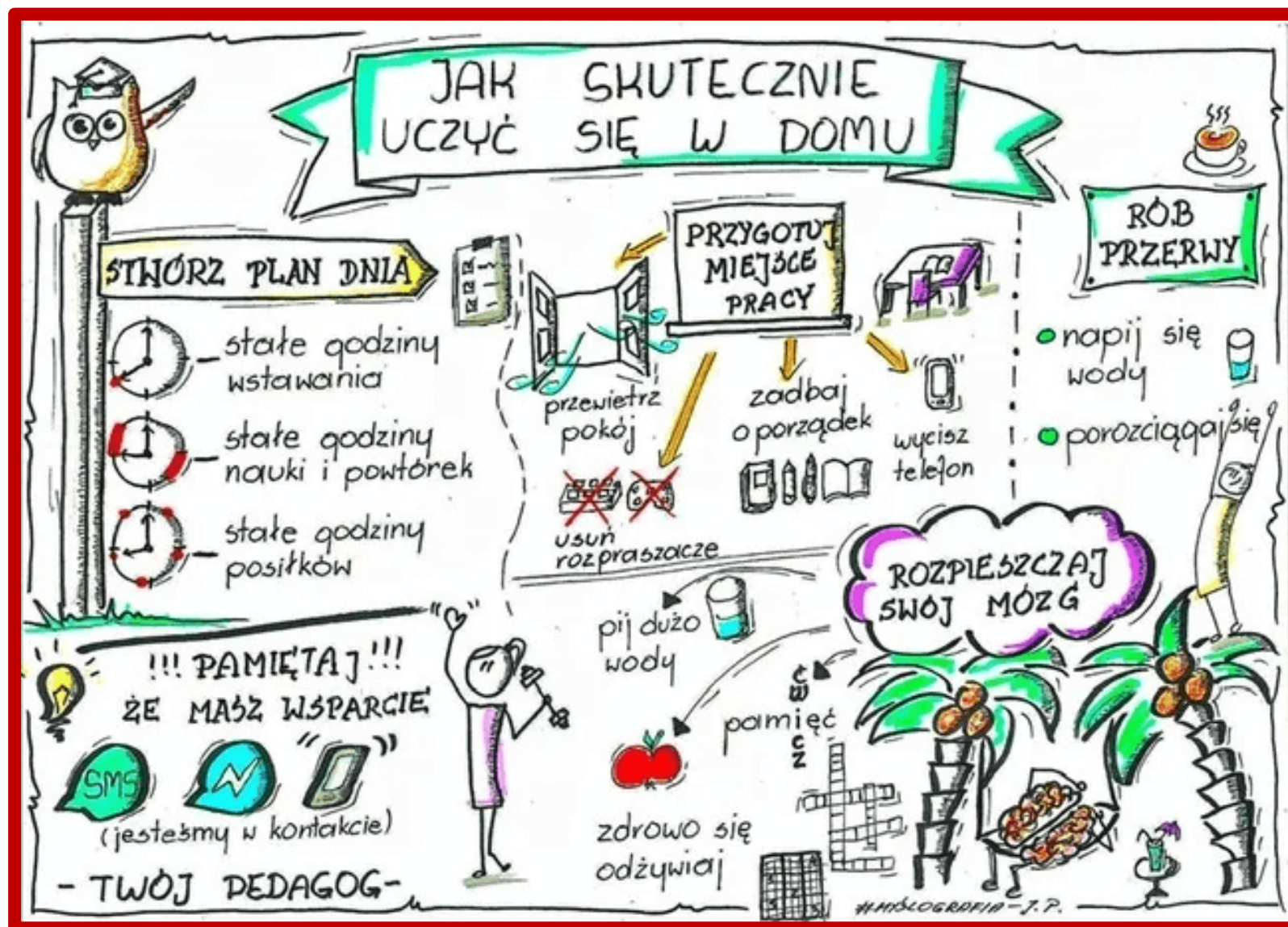
O tym jak samemu zrobić Sketchnoting przeczytacie w osobnym poradniku.

Oto przykłady wykorzystania podobnych notatek w szkole i w domu:

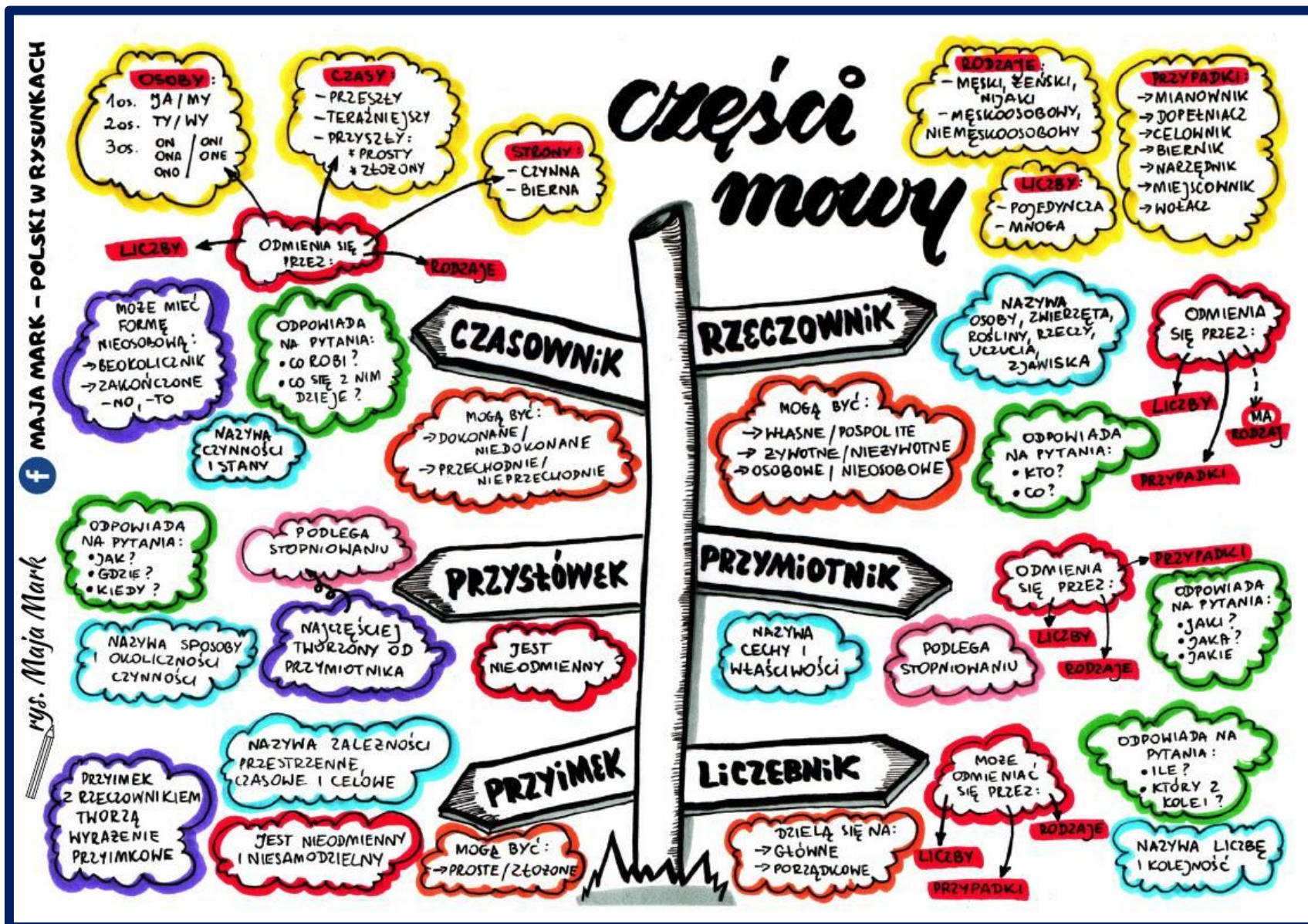


A teraz już czas na Notatki-graficzne z języka polskiego. Cz.1 Gramatyka

Na początek jednak...



Na początek części mowy



CZASOWNIK

NAZYWA
CZYNNOŚCI
I STANY

ODPOWIADA
NA PYTANIA :

CO ROBI?
np. SIEDZĘ, BIEGNĘ

CO SIĘ Z
NIM DZIEJE?
np. NUDZI SIĘ, ŚPIMY

WYRÓŻNIA SIĘ
CZASOWNIKI :

PRZECHODNIE
(MAJĄ FORMĘ STRONY
CZYNNY I BIERNEJ)
np. WYBRAC, CZYTAĆ

NIEPRZECHODNIE
(NIE MAJĄ STRONY
BIERNEJ)
np. PÓJŚĆ, MYŚLEĆ

STRONY:

* CZYNNA
(PODMIOT JEST
WYKONAWCĄ CZYNNOŚCI)
np. TATO MYJE AUTO.

* BIERNA
(PODMIOT JEST
OBIEKTEM CZYNNOŚCI)
np. AUTO JEST MYTE
PRZEZ TATĘ.

CZASY :

* PRZESZŁY
(BYŁO) np. SIEDZEM,
WIDZIAŁ

* TERAŻNIEJSZY
(TERAZ) np. ^{PISZE}
UCZYMY SIĘ

* PRZYSZŁY (BĘDZIE)

PROSTY
np. WYGRAM,
POJĘMIĘ

ZŁOŻONY
np. BĘDĘ GRAŁ,
BĘDZIESZ JADŁ

CZASOWNIKI
DZIELI SIĘ NA:

NIEDOKONANE
(CZYNNOŚĆ NIEZAKOŃCZONA)
np. CIESZYĆ SIĘ, JADŁEM

DOKONANE
(CZYNNOŚĆ ZAKOŃCZONA)
np. UCIESZĘ SIĘ, ZJADŁEM

MOŻE MIEĆ FORMĘ:

OSOBOWĄ
(WSKAZUJE
WYKONAWCĘ
CZYNNOŚCI)
np. PISALI, MARZĘ

NIEOSOBOWĄ
(BRAK WYKONAWCY
CZYNNOŚCI)
• BEZOKOLICZNIK
np. PISAC, MARZĘĆ
• FORMY ZAKOŃCZONE
-NO -TO
np. PISANO, MYTO

RODZAJE:

• W L. POJ. :
* MĘSKI np. ^{ODSŁĘD}
* ŻEŃSKI np. ZMARZĘŁA
* NIJAKI np. JADŁO

• W L. MN. :
* MĘSKOOSOBOWY
np. POZNALIŚCIE
* NIEMĘSKOOSOBOWY
np. WZIĘBYŚMY

LICZBY:

* POJEDYŃCZA
np. ORAŁ,
SKAKAŁAM

* MNOGA
np. KAZALIŚMY,
TEWAJĄ

ODMIENIA
SIĘ PRZEZ:

OSOBY:

• W L. POJ. :
* 1 OS. JA ^{ZAŁUJĘ}
* 2 OS. TY ^{ZAŁUJESZ}
* 3 OS. ON ^{UCZYŁ SIĘ}
ONA ^{UCZYŁA SIĘ}
ONO ^{UCZYŁO SIĘ}

• W L. MN. :
* 1 OS. MY ^{ZAŁUJEMY}
* 2 OS. WY ^{ZAŁUJECIE}
* 3 OS. ONI ^{UCZYLI SIĘ}
ONE ^{UCZYŁY SIĘ}



MAJA MARK - POLSKI W RYSUNKACH

rys. Maja Mark

RZECZOWNIK

ODPOWIADA
NA PYTANIA:

KTO?
np. AKTOR,
ZENEK

CO?
np. STÓŁ,
ZŁOŚĆ

PODZIAŁ NA:

WŁASNE

- PISANE WIELKĄ
LITERĄ
- NAZWY KONKRETNÝCH
OSÓB, OBIEKTÓW
ITD.
np. Azor, Polska

POSPOLITE

- PISANE MAŁĄ
LITERĄ
- NAZWY BLIŻEJ
NIEOKREŚLONYCH
OSÓB, ZWIERZĄT
ITD.
np. pies, kraj

TEMAT + KONCÓWKA
→ CZĘŚĆ WYRAZU,
KTÓRA NIE ZMIENIA
SIĘ PODCZAS ODMIANY
→ INFORMUJE O
ZNACZENIU WYRAZU

ODMIENIA
SIĘ PRZECZ:

PRZYPADKI:

- MIANOWNIK (KTO? CO?)
- dopełniacz (KOGO? CZEGO?)
- CELOWNIK (KOMU? CZEMU?)
- BIERNIK (KOGO? CO?)
- NARZĘDNIK (Z KIM? Z CZYM?)
- MIEJSCOWNIK (Gdzie? O czym?)
- WŁAŚCZ (Zwrót do kogo?, czego?)

LICZBY:

- * POJEDYŃCZA
np. ŁUKASZ, DŁUGOŚĆ
- * MNOGA
np. UCZNIOWIE, KOTY

PODZIAŁ NA:

ZYWOTNE

- NAZWY ISTOT
ŻYJĄCYCH (LUDZI,
ZWIERZĄT)
np. KOŃ, MAJTEK

NIEŻYWOTNE

- NAZWY TEGO, CO
NIEOŻYWIONE
(RZECZY, ROŚLINY,
UCZUCIA)
np. DYNIA, KŁOSK

OSOBOWE

- NAZWY OSÓB
np. JOLA, MAMA

NIEOSOBOWE

- NAZWY ZWIERZĄT
np. GĘŚ, KORMIK

OSOBY



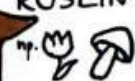
ZWIERZĘTA



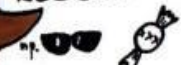
ZJAWISKA



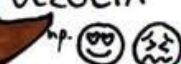
ROŚLINY



RZECZY



UCZUCIA



RZECZOWNIK
Z PRZYIMKIEM
TWORZY
WYRAŻENIE
PRZYIMKOWE
np. POD WODĄ,
ZA GODZINĘ

NAZYWA:

MA RODZAJ:

MĘSKI

(TEN)
np. ZESZYT

ŻEŃSKI

(TA)
np. ANIA

NIJAKI

(TO)
np. OKO



MAJA MARK - POLSKI W RYSUNKACH

rys. Maja Mark

PRZYMİOTNIK

NAZYWA
CECHY I WŁAŚCIWOŚCI
RZECZOWNIKA

np. PIĘKNY, SMACZNA, MIĘKKIE

NAJCZĘŚCIEJ
ŁĄCZY SIĘ Z
RZECZOWNIKIEM
I DOSTOSOWUJE DO NIEGO
SWOJĄ FORMĘ
np. MIAŁA PANI, MIAŁA PANIĄ

ODPOWIADA
NA PYTANIA:

JAKI?

np. DOBRY,
SKROMNY

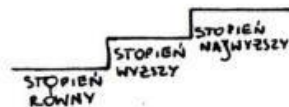
JAKA?

np. REZOLUTNA,
MIAŁA

JAKIE?

np. CIERWONE,
POGODNE

PODLEGA STOPNIOWANIU:



- PROSTE np. STARY - STARSZY - NAJSTARSZY
- OPISOWE np. MIĘKKI - BARDZIEJ - NAJBARDZIEJ
MIĘKKI MIĘKKI MIĘKKI
- NIEREGULARNE np. DOBRY - LEPIEJ - NAJLEPIEJ

RODZAJE:

- * W L. POJ.:
 - MĘSKI np. ZARADNY
 - ŻEŃSKI np. WIELKA
 - NIJAKI np. CICHE
- * W L. MN.:
- MĘSKOOSOBOWY np. ZARADNI
- NIEMĘSKOOSOBOWY np. CIEPŁE

PRZYPADKI:

- MIANOWNIK (kto? co?)
- DOPŁACZ (kogo? czego?)
- CELOWNIK (komu? czemu?)
- BIERNIK (kogo? co?)
- NARZĘDNIK (z kim? z czym?)
- MIEJSCOWNIK (o kim? o czym?)
- WOŁACZ (zwrót do kogoś, czegoś)

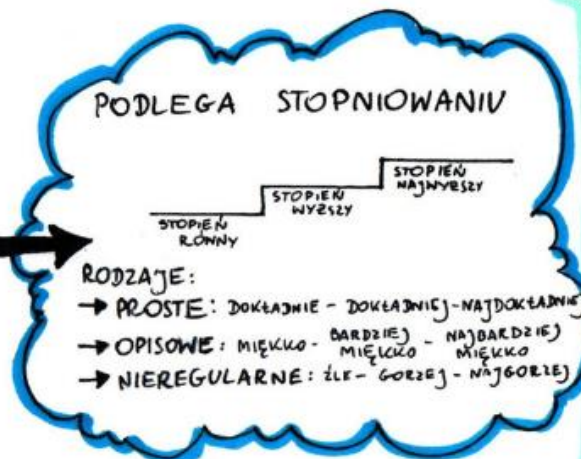
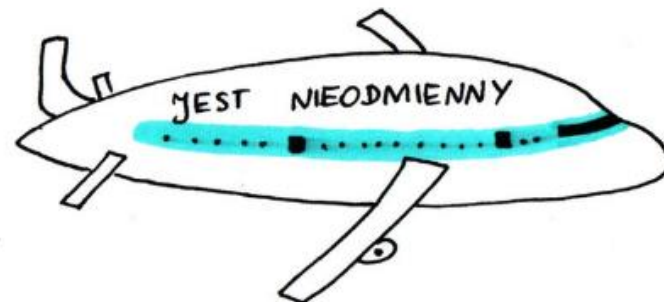
ODMIENIA
SIĘ PRZEZ:

LICZBY:

- POJEDYŃCZA
np. MOKEY,
DELIKATNA
- MNOGA
np. ZIMNI,
PRZĘJMI



PRZYSŁÓWEK



LICZEBNIK



NAJČĘŚCIEJ
JEST OKREŚLENIE
RZECZOWNIKA I DOPASOWUJE
DO NIEGO SWOJĄ FORMĘ

ODPOWIADA
NA PYTANIA:

↓

ILE? ILU? KTÓRY
np. STO, SIEDEM np. PIĄTY, SETNY

GŁÓWNE

- OKREŚLAJĄ LICZBĘ OSÓB, ZWIERZĄT, OBIEKTÓW ITD.
 - ODPOWIADAJĄ NA PYTANIE: ILE? ILU?
 - ODMIENIAJĄ SIĘ PRZEZ:
 - PRZYPADKI
 - RODZAJE
- np. tnej chłopcy,
tnej panie,
tnej kobietom

MOŻNA JE ZAPISAĆ:
• CYFRAMI RZYMSKIMI
(BEZ KROPKI)
np. Mam 3 koły.

PODZIAŁ NA:

PORZĄDKOWE

- OKREŚLAJĄ KOLEJNOŚĆ (MIEJSCE I SZEREGU)
 - ODPOWIADAJĄ NA PYTANIE: KTÓRY Z KOLEI?
 - ODMIENIAJĄ SIĘ PRZEZ:
 - PRZYPADKI
 - RODZAJE
 - LICZBY
- np. tneji zawodnik,
tneiego maria,
tneieji zawodnik

MOŻNA JE ZAPISAĆ:
• CYFRAMI RZYMSKIMI
(BEZ KROPKI)
np. Mianko I
• CYFRAMI ARABSKIMI
Z KROPKĄ
np. Zajął 2. miejsce.





MAJA MARK - POLSKI W RYSUNKACH

PRZYIMKI

SĄ NIEODMIENNE

ZAWSZE ŁĄCZĄ SIĘ
Z INNYM WYRAZEM

PRZYIMEK Z
RZECZOWNIKIEM
TWORZĄ
WYRAŻENIE
PRZYIMKOWE

WYMAGAJĄ UŻYCIA
ODPOWIEDNIEGO
PRZYPADKA

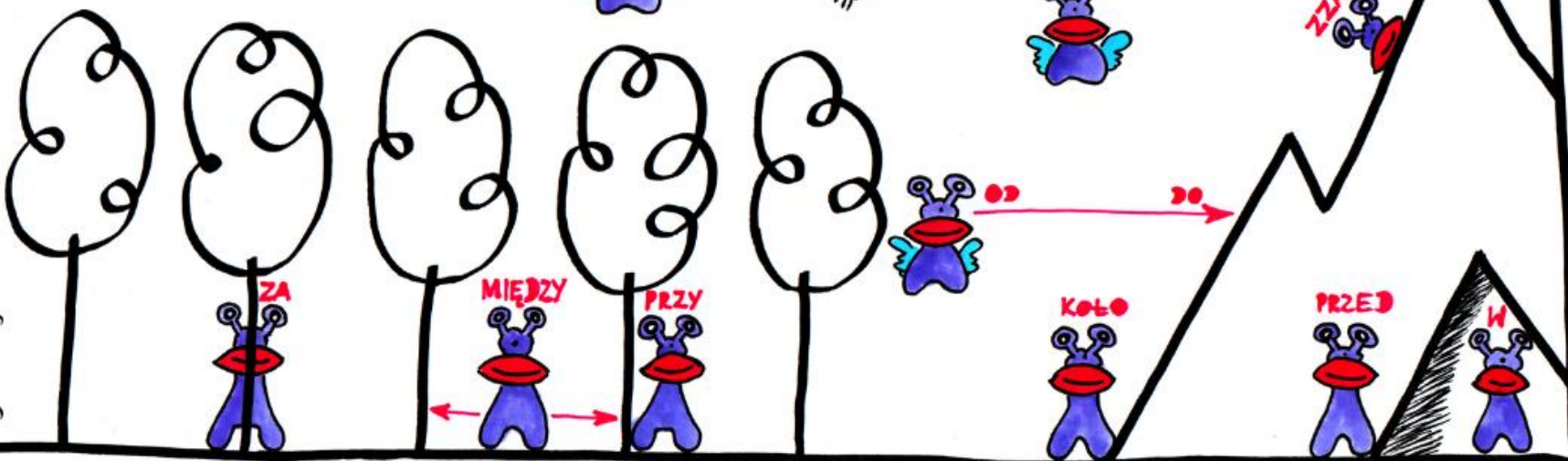
OZNACZAJĄ ZALEŻNOŚCI

- PRZESTRZENNE
(np. obok stołu)
- CZASOWE
(np. od jutra)
- CELOWE
(np. po książkę)

DZIELĄ SIĘ NA:

- PROSTE (np. u, po, ze, o)
- ZŁOŻONE (np. spod, znad)

rys. Maja Mark



RZECZOWNY

TY, ON
KTO, CO
KTOKOLWIEK
COKOLWIEK...



JA

HEJ, **TY**

MNIE
WOŁASZ?



LICZEBNY

ILE
TYLE...



NIE WIEM
ILE

PRZYMIOTNY

CZYJ



CZYJ, TWÓJ
TAMTEN
KTÓRY...

Zaimki

CZYLI CO ZAMIĄST IMIENIA / NAZWY

PRZYSŁOWNIE

JAK, TAM,
KIEDY
WTEDY...



GDZIE

OSOBOWY

WSKAZUJE RELACJE
MIĘDZY MÓWIĄCYM
A INNYMI

JA, TY, ON
MI, MNIE...



MNIE
TO BAWI, A
SIEBIE?



DZIERŻAWCZY

WSKAZUJE NA
PRZYNALEŻNOŚĆ
DO KOGOŚ
LUB CZEGOŚ

MÓJ
TWÓJ
SWÓJ...



MOJA

WSKAZUJĄCY

TEN CZY TAMTEN



WSKAZUJE
OSOBY,
PRZEDMIOTY,
CECHY

TYLE
WTEDY
TAKI...

ZWROTNY

WYKONAWCA
CZYNNOŚCI
JEST
JEDNOCZEŚNIE
ODBIORCĄ

UCZESZ, **SIE**



PYTAJĄCE

CZYJEGO? ILE?
DOKĄD? ...

SŁUŻĄ DO
TWORZENIA
PYTAŃ



CZEGO
BRAKUJE

Teraz czas na części zdania i inne wiadomości....

CZĘŚCI ZDANIA



Podmiot

informuje o wykonawcy czynności

zazwyczaj
jest to
RZECZOWNIK

OSOBA 

RZECZ 

ZWIERZĘ 

ROŚLINA 

, czyli np. chłopiec skacze z radości. np. ktoś sterowe kręci się.

np. królik je marchewkę.

np. palma rośnie na wyspie.

może być też przymiotnik, zaimek, liczebnik, przysłówki itd.

podmiot **GRAMATYCZNY**

KTO? • w mianowniku
CO? • najczęściej spotykany

np. zaba skoczyła.



RODZAJE

podmiot **LOGICZNY**

KOGO? • w dopełniaczu
CZEGO? • gdy brak, przybywanie lub ubywanie

np. zabrakło pieczywa.



podmiot **SZEREGOWY**

KTO? CO?
np. otówek, kredka i długopis są w piórniku.



podmiot **TOWARZYSZĄCY**

KTO? CO?
np. Tanecowna igła z nitką.



podmiot **DOMYŚLNY**

KTO? CO? • nie jest wyrażony bezpośrednio
np. trafiłem do celu.
(za)



Orzeczenie

wyraża czynność lub stan

CO ROBI?
CO SIĘ Z NIM DZIEJE?

JAKI JEST?
KIM/CZYM JEST?

RODZAJE

orzeczenie **CZASOWNIKOWE**
TO CZASOWNIK W FORMIE
OSOBOWEJ (najczęściej spotykane)



NP. FLAGA **POWIEWAŁA**
NA WIETRZE.



NP. **POSZUKUJE**
TROPÓW ZWIERZĄT.

orzeczenie **imiennie**
składa się z **łącznika** i **orzecznika**

- BYĆ
- STAĆ SIĘ
- ZOSTAĆ

INNA CZĘŚĆ MOWY, NP.
- RZECZOWNIK,
ZAIMEK RZECZ.
- PRZYMOTNIK,
ZAIMEK PRZYM.
- LICZEBNIK PORZĄDK.
- PRZYSTÓWEK
- WYRAŻENIE PRZYM.



NP. DZISIAJ **BYŁEM PIERWSZY** NA MECIE.



polskiwrzysunkach



Maja Mark - Polski w rysunkach



polskiwrzysunkach.blogspot.com

Okolicznik

informuje o okolicznościach czynności



OKOLICZNIK CZASU
KIEDY? odkąd? do kiedy?
np. wrócimy **JUTRO**.



OKOLICZNIK MIEJSCA
Gdzie? skąd? dokąd? którą?
np. poszedłem **DO LASU**.



OKOLICZNIK SPOSOBU
Jak? w jaki sposób?
np. mówiła **SZEPTEM**.



OKOLICZNIK CELU
PO CO? w jakim celu?
np. idź **na jagody**.



OKOLICZNIK PRZYZCZINY
DLACZEGO? z jakiego powodu?
np. trzęsł się **ze zdenerwowania**.



OKREŚLA czasownik,
rzeczownik, przymiotnik
LUB przysłówek

MOŻE być przysłówkiem LUB zaimkiem
przysłownym, wyrażeniem przymkownym,
bezokolicznikiem

rys. Maja Mark

Przymiówka

nazywa cechy i właściwości

może być przymiotnikiem,
rzeczownikiem, liczebnikiem,
zaimkiem, wyrażeniem
przyminkowym

Jaki?
Jaka?
Jakie?



np. **stalowa** kotwica

Który?
Która?
Które?



np. **pierwszy** kietek

Czyj?
Czyja?
Czyje?



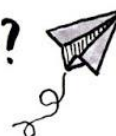
np. **flaga** **piratów**

Czego?



np. **mapa** **skarbów**

Z czego?



np. **samolot** **z papieru**

Ile?
Ilu?



np. **dwie** parasole

rys. Maja Mark

określenie

uzupełnia informacje o czynności

określa orzeczenie

odpowiada na
pytania przypadków
zależnych

najczęściej jest to
rzeczownik lub
zaimek rzeczowny

KOGO? CZEGO?

np. nie widzisz **królika**?



KOMU? CZEMU?

np. przyglądam się **pająkowi**.



KOGO? CO?

np. będę czytać **książkę**.



(Z) KIM? CZYM?

np. skaczę **ze spadochronem**.



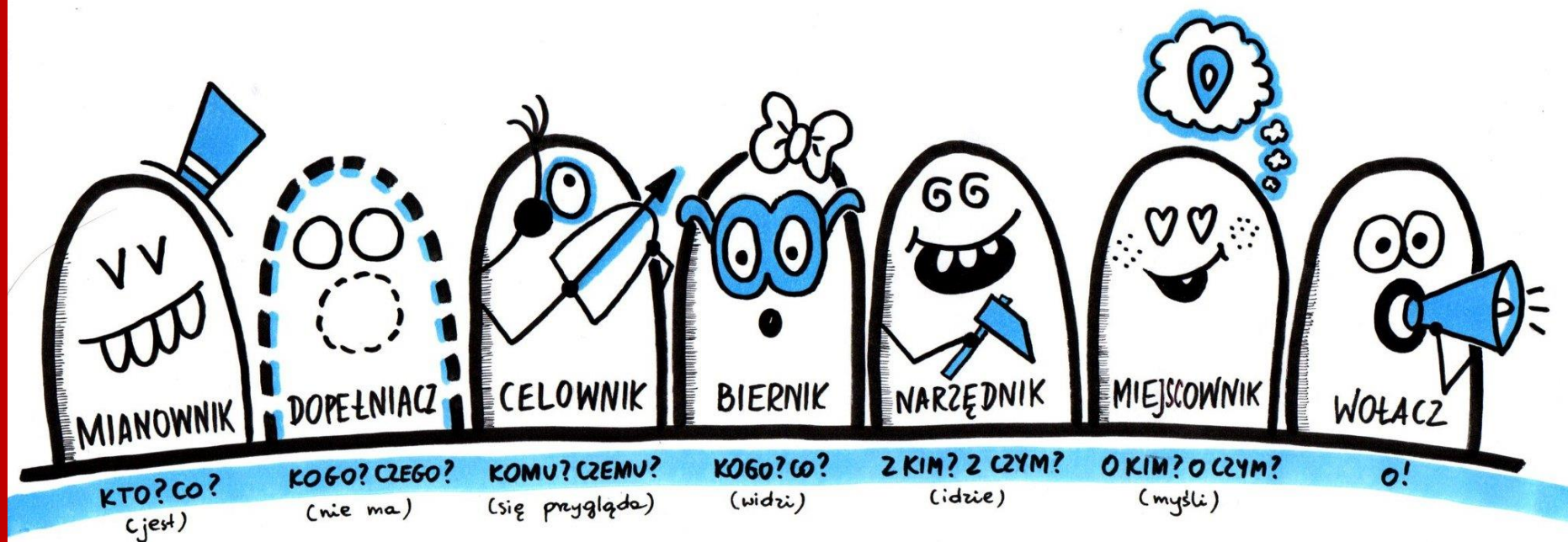
(O) KIM? CZYM?

np. rozmawiał **o sporcie**.



GANG PRZYPADKÓW

rys. maja mark



FB : MAJA MARK - POLSKI W RYSUNKACH

INSPIRACJA : MATEUSZ ŁYSEK

WYPowiedzenie

ZDANIE

ZAWSZE ZAWIERA ORZECZENIE

Zakończenie roku szkolnego odbejdzie się w piątek.

RÓWNOWAŻNIK

**ZDANIA
BRAK ORZECZENIA**

Zakończenie roku w piątek

POJEDYŃCZE

ZAWIERA TYLKO **1** ORZECZENIE

NIEROZWINIĘTE

ORZECZENIE LUB PODMIOT + ORZECZENIE
Śpi. Kania śpi.

ROZWINIĘTE

PODMIOT + ORZECZENIE
+ OKREŚLENIA
Mała Kasia śpiadko śpi.

ZŁOŻONE

ZAWIERA **WIĘCEJ** NIŻ JEDNO ORZECZENIE

WSPÓLRZĘDNE

- ŁĄCZNE
- ROZKŁĄCZNE
- PRZECIWKŁADNE
- WYNIKOWE

PODRZĘDNE

- ORZECZNIKOWE
- PODMIOTOWE
- PRZYDAWKOWE
- DOPEŁNIENIOWE
- OKOLICZNIKOWE
- Z IMIESZCZOWYM RÓWNOWAŻNIKIEM ZDANIA

PODZIAŁ ZDAŃ

POJEDYNCZE

Zawiera jedno orzeczenie.

NIEROZWINIĘTE

Czyta.
Marek czyta.

Zbudowane jest z orzeczenia lub podmiotu i orzeczenia.

ROZWINIĘTE

Marek czyta książkę przygodową.

Oprócz podmiotu i orzeczenia posiada określenia.

ZŁOŻONE

Zawiera więcej niż jedno orzeczenie.

PODRZĘDNE

Marek czyta książkę, którą wypożyczył z biblioteki.

1
2

WSPÓŁRZĘDNE

Marek czyta książkę i sporządza notatki.

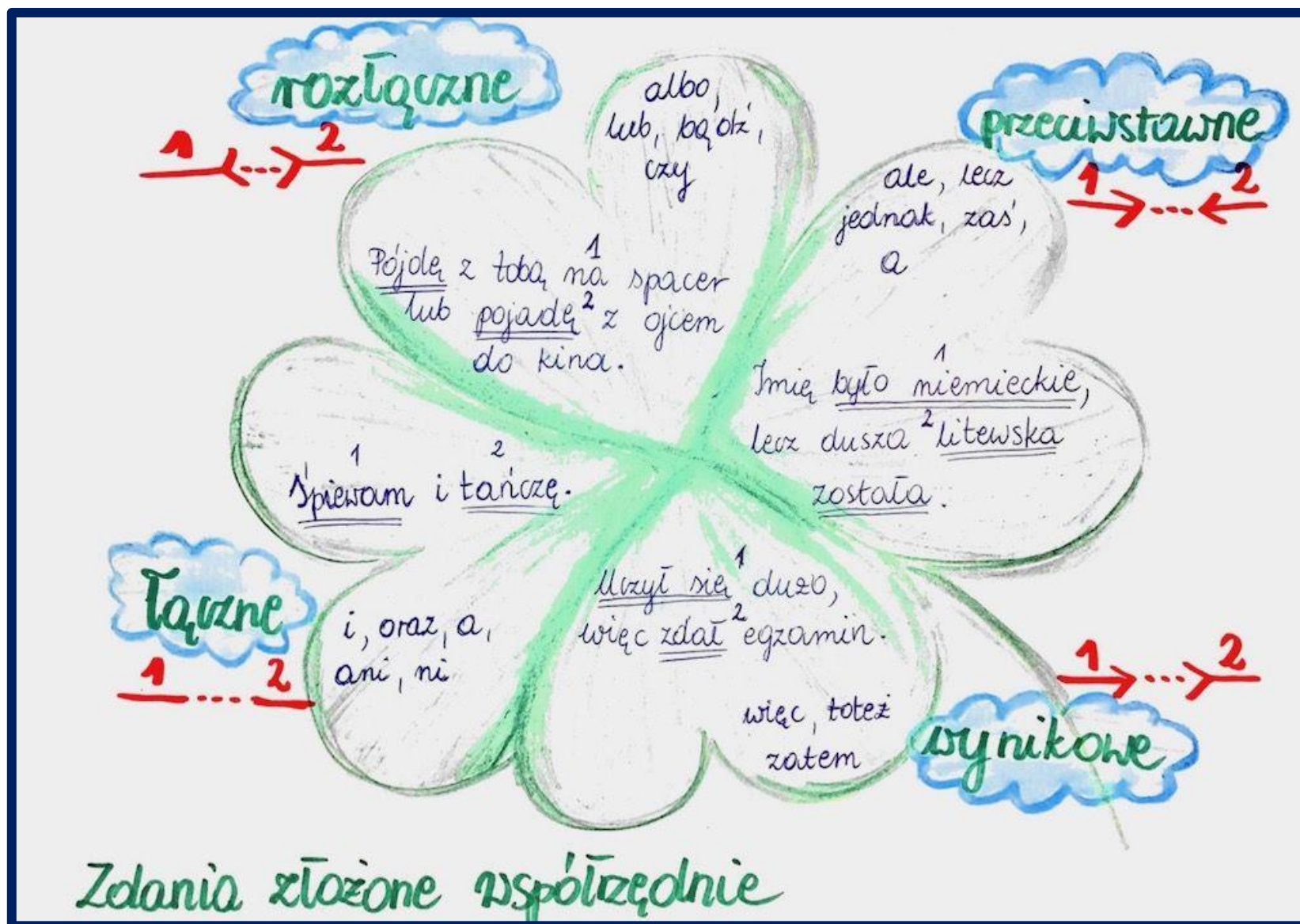
1 ... 2

1
:
2

Zdania złożone podrzędnie

1. **podmiotowe** - odpowiada na pytania podmiotu
1 (kto?) 2
Zrobił to ten, kto się śmieje.
2. **orzecznikowe** - odpowiada na pytania orzeczenia
imiennego 1 (jaki był?) 2
Efekt był taki, że wszyscy wyjechali.
3. **przydawkowe** - odpowiada na pytania przydawki
1 (jaki?) 2
Przeczytałam artykuł, który mi poleciłeś.
4. **dopełnieniowe** - odpowiada na pytania dopełnienia
1 (o czym?) 2
Janek się dowiedział, że jutro będzie mecz.
5. **okolicznikowe** - odpowiada na pytania okolicznika
1 (kiedy?) 2
Zasnęła, kiedy zgasło światło.

I jak? Podobają Wam się nasze Notatki obrazkowe? Mamy nadzieję, że się przydadzą i je wykorzystacie!



Źródła:

<https://napolskimbeznudy.blogspot.com/>

<https://pl.pinterest.com/iwonapiatek/j%C4%99zyk-polski/>

<https://maszuwage.pl/skladnia-czesc-druga/zdania-zlozone-wspolrzednie/>

<https://www.facebook.com/BelfryBazgrola/posts/1156718607839307/>

<https://pl.pinterest.com/pin/324822191872615904/>